

2024_Anul TRIBUNA 140 (III): ZIUA CULTURII NAȚIONALE

- Firea lui Eminescu? - A crescut, ... la cea mai îngrozitoare școală de imoralitate ...! -
Voi sunteți urmașii Romei?

1848 1925 **A crescut, e drept, la cea mai îngrozitoare școală de imoralitate ...**
Firea lui Eminescu la Junimea
Voi sunteți urmașii Romei?

Goethe și Heine!
15 ianuarie
Ziua Culturii Naționale

2024 - 135 de ani de la stingerea din viață a poetului național!

Sunt și versuri bune, dar cele proaste sunt atât de multe, maiestate, că de cele bune și se rupe inima!

Cu mâine zilele-ți adaogi, Cu ieri viața ta o scazi Și ai cu toate astea-n față De-a pururi ziua cea de azi. ...

1843 1916
regina Elisabeta a României

18 ianuarie
Ioan Slavici
1884
Anul
Tribuna
140
2024

De Ziua Culturii Naționale - ziua nașterii poetului național, Mihai Eminescu -, se cuvine ca toți cititorii Tribunei să-l redescopere pe marele nostru poet. Reproducem câteva amintiri depănate de fondatorul Tribunei, Ioan Slavici (Opere, vol. I. – 1981). Cap. „De vorbă cu d. I. Slavici”, este prefătat simplu: «Ce fals sună: „De vorbă cu domnul I. Slavici ...” cu „domnul” – când I. Slavici de mult e numai o putere, un suflet, o lumină plutind deasupra pământului, deși încă printre noi. (...) prin cine știe ce neînfrîntă sănătate pămîntească, I. Slavici, rămas singur, împrejmuit de oameni de lut, ne pomenește de frații lui, cu care a vorbit și cărora încă le vorbește: Maiorescu, Eminescu. Alecsandri, Creangă, regele Carol». Slavici povestește într-un subcapitol despre „Firea lui Eminescu”: « ... Așa cum l-am cunoscut eu pe Eminescu, firește înainte de a fi fost lovit de crunta lui boală, n-aș putea repeta ceea ce am auzit spunîndu-se despre el, că ar fi fost adică strașnic băutor de alcool și prea iubitor de femei. **Nu, Eminescu a fost un om curat. A crescut, e drept, la cea mai îngrozitoare școală de imoralitate** ce se poate închipui - a fugit și a trăit doar în mijlocul unei trupe ambulante de actori. Zilele acestea chiar, am dat de o scrisoare a lui Eminescu, pe care mi-o trimitea de la Iași ... Eminescu se plînge în acea scrisoare că asupra lui ascetul din fire, o femeie a aruncat cu dinadinsul ochii, de care nu mai poate scăpa! Numele Veronica Micle a fost apoi adese pomenit ... **Eminescu era o grădină de frumusețe!** După ce a scăpat din primul atac al boalei lui, nu e de mirare că oameni care se gândeau mai mult la plăcerea lor decît la sănătatea poetului, să-l fi tras prin diferite localuri și să-l fi îndemnat să vorbească sub excitațiile alcoolului.

Toți cei care l-au cunoscut pe Eminescu de-aproape au vorbit totdeauna cu cea mai mare luare-aminte despre el. Numai niște nebuni pot cuteza să vorbească altfel - precum s-a și întîmplat». Fermitatea convingerilor lui Eminescu este prezentată în subcap. „Eminescu la Junimea”: «La București, în casele lui Maiorescu din strada Mercur, întrunirile „Junimii” erau foarte frecventate. Venea lume aleasă și

iubitoare de literatură. Alecsandri adesea citea din lucrările lui, dar ochii lui, după cetire, erau ațintiți numai asupra a doi inși: Eminescu și Caragiale. Pe ei îi socotea în stare să-l judece. Alecsandri a recunoscut totdeauna superioritatea lui Eminescu, și Eminescu, om căruia nu-i plăceau mofturile, recunoștea și el acest lucru.

Pe când însă Caragiale era fără milă, atât în fond, cât și în formă, Eminescu păstra totdeauna o discreție în expresie și se ferea să aducă vreo jignire personală. O singură dată Eminescu a fost ceva mai pornit ... Veniseră la „**Junimea**” într-o seară, Disescu, Tache Ionescu și Arion: erau nedespărțiți. Firește, toți trei, tineri veniți de la Paris și mari vorbitori, n-au făcut nici o taină din prezența lor. Dar după ce au plecat, Eminescu de la locul lui s-a ridicat și a grăit tare către Maioreșcu: „Dacă acești domni mai vin aici pe ușa aceea, eu voi ieși pe ușa aceasta! ...”. Era desigur mînia omului care purta în sine indignarea din versurile: „**Voi sunteți urmașii Romei? ...**”». Un alt pasaj edificator pentru franchetea modului în care își prezenta opiniile Mihai Eminescu, este relatat în subcap.: „**Eminescu și regina Elisabeta**”: «Aceași sinceritate în înfățișare și judecată a avut-o Eminescu și față de regina Elisabeta - care ea însăși prețuia sinceritatea. Din acest punct de vedere, adese eram mîlnit și îndurerat, deși eram de părerea regelui și reginei care vedeau prea bine fățărnicii și lipsa de caracter a nobilimei de atunci. Îmi pare destul de rău, dar n-am o părere mai bună nici despre nobilimea de azi ... Regina Elisabeta scrisese o dramă, îmi pare *Mioara*, a cărei muzică o și compusese un anume Lubicz. Eminescu tradusese opera reginei, și când l-a întrebat regina ce crede despre lucrarea ei, poetul nu s-a sfiit să răspundă, firește fără a fi depășit măsura în forma expresiei: „**Sunt și versuri bune, dar cele proaste sunt atît de multe, maiestate, că de cele bune ți se rupe inima! ...**”».

Din lucrarea lui D. Teleor (Dimitrie Teleor, publicist și scriitor) - „**Anecdote despre mari personalități române**” - am selectat povestirea „**Eminescu la Cernăuți**”, edificatoare pentru modul în care poetul avea grijă de prezentarea propriei persoane și prioritățile personale: «În tinerețea lui, marele poet M. Eminescu, după câte știm, a fost și sufleor la teatru în trupa lui M. Pascaly. Păcatul lui era că nu ținea defel la îmbrăcăminte și umbla cam prost îmbrăcat.

Într-o vară trupa românească a lui Pascaly a luat drumul pribegiei prin țările locuite de români, prin Bucovina, Ardeal, pe unde făcea treburi bune căci românii de prin acele țări erau dornici de a auzi graiul românesc atît de prigonit, răsunând și pe o scenă oarecare. Pascaly dădea tot piese cu subiect național, istorice și stârnea pretutindeni un entuziasm de nedescris, despre care gazetele timpului vorbeau pe larg. Ajungând trupa în orașul Cernăuți, cea dintâi grijă a directorului a fost să se pună în relațiuni cu familia Hurmuzache, Aron Pumnul și alți patrioți care le-a deschis brațele frățești. Pascaly care era un om înalt, frumos și avea o ținută elegantă, o alură solemnă, marțială, sentențioasă, nu observase că poetul Eminescu, sufleorul trupei sale, umbla într-un costum vechi, prăpădit și purta niște ghete și o pălărie ca vai de lume. Barim ghetele erau numai petice și găuri. Directorul a deschis ochii mari și a observat cam aspru: - Dragă Eminescule, apoi aici nu suntem în Capitala țării, ci într-un oraș care are alte obiceiuri, un oraș în care toți oamenii sunt eleganți și au haine noi. Te rog, să-ți faci imediat haine și ghete. Nu mai pot să te văd în halul ăsta. Înțelegi?

- Da, domnule Pascaly. Dar n-am bani.

- Bani îți dau eu; dar să vii îmbrăcat bine. Să-ți iei haine și ghete, nu uita haine și ghete!

Și îi numără poetului o sută de coroane de argint. Poetul plecă prin oraș, mai bău o bere două, mai privi pe la ferestrele hăinarilor, unde erau costume de toată frumusețea pe prețuri ieftine: mai intră prin librării.

În cele din urmă dete, la un colț de stradă, peste un anticar. Se opri. Ochii poetului căzură deodată asupra a treizeci de volume groase, legate în pânză cafenie, și nu se putu opri să nu scoată din raft un volum. Îl răsfoi mult timp. Avea niște ilustrații nespuse de frumoase. Mai scoase unul care era tot așa de frumos ilustrat. Ochii lui Eminescu străluciră de fericire, căci găsisse un tezaur scump. Erau operele complete a doi mari poeți germani, în edițiile cele mai luxoase, adevărate rarități.

- Cât îmi ceri pe ele?
- O sută cincizeci de lei.
- Să mi le lași mai ieftin. Optzeci de lei.
- Poftim de le ia.

Eminescu chemă o birjă și o încărcă de volume. A doua zi Pascaly îl chemă ca să-i admire îmbrăcămintea cea nouă: - **Ai luat ghete și haine, Eminescu?**

- **Da am luat. Uite acilea pe masă e Goethe și Heine!».**

Iar pentru a reaminti opera poetică a lui Mihai Eminescu, vă invităm să lecturați poezia „**Cu mâine zilele-ți adaogi ...**”, o invitație deschisă pentru tinerele generații de a trăi prezentul și a descoperi realitatea cotidiană.

(va urma)

Marius HALMAGHI

„Cu mâine zilele-ți adaogi ...”

Cu mâine zilele-ți adaogi,
Cu ieri viața ta o scazi
Și ai cu toate astea-n față
De-a pururi ziua cea de azi.

Când unul trece, altul vine
În astă lume a-l urma,
Precum când soarele apune
El și răsare undeva.

Se pare cum că alte valuri
Cobor mereu pe-același vad,
Se pare cum că-i altă toamnă,
Ci-n veci aceleași frunze cad.

Naintea nopții noastre umblă
Crăiasa dulcii dimineți,
Chiar moartea însăși e-o părere
Și un vistiernic de vieți.

Din orice clipă trecătoare
Ăst adevăr îl înțeleg,
Că sprijină vecia-ntreagă
Și-nvârte universu-ntreg.

De-aceea zboare anu-acesta
Și se cufunde în trecut,
Tu ai și-acum comoara-ntreagă
Ce-n suflet pururi ai avut.

Cu mâine zilele-ți adaogi,
Cu ieri viața ta o scazi,
Având cu toate astea-n față
De-a purure ziua de azi.

Mihai Eminescu

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2024-tribuna-140-3-ziua-culturii-nationale-firea-lui-eminescu-a-crescut--la-cea-mai-ingrozitoare-scoala-de-imoralitate--voi-sunteti-urmasii-romei-173849.html>

Biblioteca Universitatii "Lucian" x 2024 Tribuna 140 (3): ZIUA CUL x +

tribuna.ro/stiri/cultura/2024-tribuna-140-3-ziua-culturii-nationale-firea-lui-eminescu-a-crescut--la-cea-mai-ingrozitoare-scoala-de-imoralitate--voi-sunteti-ur...

Tribuna 140 ani din 1884
Dintotdeauna pentru totdeauna!

Eveniment Actualitate Stiri de pe strada mea Sport Cultura Sanatate Timp liber Tribuna de nord Centrul Cultural

2024 Tribuna 140 (3): ZIUA CULTURII NAȚIONALE - Firea lui Eminescu? - A crescut, ... la cea mai îngrozitoare școală de imoralitate ...! - Voi sunteți urmașii Romei?

13.01.2024 19:35 942 vizualizari 0 comentarii

În: *Tribuna*, 13 ianuarie 2024